

Important Document

Angelita Escol Nos

¿Tenim un aclaridor document per a traure alguna nebulosa referent a la data de construcció del Calvari de les Coves?

Els historiadors no acaben d'arrodonir la fita de partida de la capella per manca de documentació i no tenen més remei que lligar caps, presuposar, expressar dubtes...

Gràcies al llibre de visites pastorals custodiat a l'arxiu de Tortosa, se sap que el bisbe cursà visita a les Coves el dia 19 de juny de 1757 i parla de la "fàbrica" del Calvari. Tenim el dubte de si aleshores estava en construcció ho ja havia finalitzat.

Per gentilesa d'en José Maria Beltrán de la Coloma, m'ha arribat a les mans aquets full on hi ha impresos en castellà del segle XVIII, els goigs al Sant Crist del Calvari, escrits expresament per al nostre poble. Els mateixos que seguim cantant després de 240 anys, ara en castellà actual.

També podem llegir escrits en llatí, salms responsorials i una oració. Va tot emmarcat amb una sanefa i il·lustrat amb un dibuix d'un calvari i dos gerros amb flors, típic de l'estètica de l'època.

Les tres primeres estròfes contenen la història del Calvari. La resta onorem a Jesús i Maria.

Cal notar una diferència amb els actuals goigs perquè se'ls ha afegit una estrofa nova, la desena. Fa referència a l'espoli sofert arran de la guerra civil. Segons m'han contat, el Crist que presidia l'altar, era una notable talla que l'any 1936 va ser cremada als Tres Ponts junt amb els altres sants.

La primera estrofa diu:

Para un noble de la corte

Vuestra imagen se labró

Y el Cielo la destinóA ser nuestro mejor norte.

A peu de pàgina tenim la part més aclaridora pel que fa al nostre propòsit de datar la capella. Podem llegir:

" En Valencia por Salvador Faulí junto al Colegio del Venerable Señor Patriarca. Año 1765".

Per altra banda la història ens conta que l'il·lustre metge covarxí En Miquel Marcel·lí Boix i Moliner (les Coves 1646- Madrid 1722) era el metge de cambra del rei per la qual cosa viuria o tindria relació amb la cort. Tal vegada ell o algun amic noble, van fer aplegar el crucifixe per a ser venerat a la nostra capella.

El que si podem deduir que si l'any 1765 es van escriure per a ser cantats al Crist de la nostra Capella, aquesta ja estaria edificada abans d'aquesta data i En Marcel·lí Boix, abans de morir l'any 1722 ja sabia o tindria notícies del propòsit dels seus paissans d'edificar la capella. Estava en contacte amb el seu poble i no ens oblidava malgrat d'haver arribat a tan alt càrrec, ben merescut per mèrits pròpis.

Corroborava l'estima que Boix i Moliner tenia a les Coves el fet que abans de morir va deixar unes mandes d'or i argent a l'església parroquial amb les quals es van confeccionar: una sacra, sis canelobres i un plat per l'orfebre valencià B.Gaspar Leo, l'any 1725.

Resumint podem concloure que si Boix i Moliner és "el noble de la corte" que va entregar la imatge del Crist destinada a la capella del Calvari de les Coves i va morir l'any 1722, abans ja estaria presa la decisió de la seua construcció o bé estaria fent-se i té gairebé mig segle d'antiguitat més del que se suposa. És per això que aquest és un document important per a primilar la data de construcció.

BIBLIOGRAFIA

Eugeni Diaz Manteca "Les Coves de Vinromà Una Vila del Maestrat Històric".